

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

в.о. ректора Державного закладу
Південноукраїнський
національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Танна МУЗИЧЕНКО

2026 р.

ІНСТРУКЦІЯ

про процедуру технічної перевірки на наявність
текстових запозичень / схожості / подібності в
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Затверджено рішенням ученої ради університету

від «26» лютого 2026 року

протокол № 10

Уведено в дію наказом

від «26» лютого 2026 року № 17

1. Основні терміни та визначення

Автор – фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину).

Академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності.

Академічний твір – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проєкту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом.

Суб'єкти академічної діяльності – педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності.

Академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

Академічний саботаж – це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

Відчуження авторства – це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення

такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором.

Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, – це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

Недоброчесне оцінювання – це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених цим Законом, законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності.

Недозволена допомога – це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

Несамостійне виконання завдання – це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб).

Обман – свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності.

Приписування авторства – це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні.

Самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

Схиляння до порушення академічної доброчесності – це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

Фабрикація – це вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності.

Фальсифікація – це свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

2. Загальні положення

2.1. Інструкція про процедуру технічної перевірки на наявність текстових запозичень / схожості / подібності в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний Університет імені К. Д. Ушинського», далі – Інструкція, є складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (далі – Університет Ушинського).

2.2. Інструкція передбачає заходи організаційного характеру, спрямовані на виявлення текстових запозичень / схожості / подібності та запобігання фактам недоброчесності, визначених у Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Університету Ушинського (далі – Положення) та Положенні про «Порядок виявлення та встановлення фактів недоброчесності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (далі – Порядок).

2.3. Інструкція визначає процедуру проведення перевірки спеціальною комп'ютерною програмою StrikePlagiarism (далі – Система) для порівняння змісту текстів робіт здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти (далі – здобувачів вищої освіти), дисертаційних робіт, монографій, наукових статей, навчальних посібників та підручників. Позитивний результат перевірки є важливою умовою допуску до захисту; монографій, навчальних посібників та підручників – для отримання рекомендації до друку вченою радою Університету Ушинського та присвоєння DOI.

2.4. Систему StrikePlagiarism рекомендовано Міністерством освіти і науки України згідно з укладеними з розробниками програм меморандумів щодо їх використання в закладах вищої освіти.

2.5. Технічним адміністратором і координатором використання Системи в Університеті Ушинського є бібліотека.

2.6. Керівник структурного підрозділу (кафедри, факультету / інституту, спеціалізованої вченої ради), призначає відповідальну особу (далі – Системний Оператор) за технічну перевірку текстових робіт учасників освітнього процесу на наявність текстових запозичень / схожості / подібності.

2.7. Технічний адміністратор створює облікові записи Системних Операторів та визначає відповідну кількість робіт, що перевіряються на підставі подання за формою (Додаток 1). Рекомендована кількість робіт для перевірки на одного Системного Оператора складає до 50 робіт на 1 семестр.

2.8. Науковий керівник (консультант) завершеної роботи здобувача вищої освіти допускає до процедури перевірки на плагіат. Здобувач за заявою (Додаток 2) подає текст роботи Системному Оператору в роздрукованому та електронному форматі в термін, встановлений кафедрою, факультетом / інститутом, спеціалізованою вченою радою. Електронний формат текстових робіт учасників освітнього процесу вищої освіти має подаватись у двох файлах DOC або DOCX (Microsoft Word), в окремих випадках PDF (редагована версія) : перший файл – повний текст роботи і другий файл – варіант тексту роботи, підготовлений для перевірки з «ТИТУЛЬНОЮ СТОРІНКОЮ», «АНОТАЦІЄЮ», «ВСТУПОМ», «РОЗДІЛАМИ», «ВИСНОВКАМИ ДО РОЗДІЛІВ», «ЗАГАЛЬНИМИ ВИСНОВКАМИ» та без «ЗМІСТУ», «ПЕРЕЛІКУ УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» / «СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ» / «REFERENCE», «ДОДАТКІВ». Назва файлу повинна бути вказана такою самою, як і тема роботи (Назва файлу = Тема роботи (кирилицею)).

2.9. Системний Оператор структурного підрозділу завантажує електронний формат роботи, підготовлений для перевірки, до Системи на наявність текстових запозичень / схожості / подібності. Упродовж 5 робочих днів Системний Оператор генерує звіт подібності та надає його для аналізу науковому

керівнику (консультанту). Звіт подібності надає інформацію, що дозволяє провести незалежну оцінку визначення рівня подібності академічного тексту та коректності встановлених запозичень / схожості / подібності у тексті. Усі виявлені фрагменти текстових запозичень / схожості / подібності у роботі мають бути розглянуті на предмет належного оформлення цитувань та посилань на першоджерела. Система визначає рівень текстових запозичень / схожості / подібності, що перевіряються, до текстів документів, що містяться у внутрішніх базах даних Системи, бази Університету Ушинського, університетів-партнерів, в інтернеті тощо. Звіт подібності для робіт, що перевіряються, не є універсальною гарантією відсутності текстових запозичень / схожості / подібності.

2.10. Системний Оператор не дає оцінки змісту наукової роботи, а виконує виключно порівняльний аналіз електронної версії відповідно до текстів Системи. Остаточне рішення щодо наявності в роботі наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, та відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства або неналежне цитування приймається науковим керівником (консультантом) / науково-методичною комісією.

2.11. Інтерпретація показників звіту подібності системи StrikePlagiarism :

- коефіцієнт подібності № 1 (основний) – показник (у відсотках), що визначає рівень текстових запозичень / схожості / подібності, знайдених у певних джерелах (базах даних, інтернеті тощо), розраховується на підставі коротких словосполучень (мінімум 5 слів поспіль);
- коефіцієнт подібності № 2 (додатковий) – показник (у відсотках), що визначає рівень текстових запозичень / схожості / подібності, знайдених у певних джерелах (базах даних, інтернеті тощо), який розраховується на підставі словосполучень, довжина яких становить 25 слів поспіль;
- коефіцієнт цитувань (додатковий) – показник (у відсотках), що вказує на рівень процитованих текстових фрагментів у роботі;

сигнали «Тривога» :

- Заміна букв – вказує на наявність у тексті знаків одного алфавіту, замінені схожими знаками іншого алфавіту. Значна кількість таких замін може

вказувати на спробу фальсифікувати результат перевірки з метою збільшення показників оригінальності тексту;

- сигнали «Інтервали», «Мікропобіли», «Білі знаки» – вказують на наявність у тексті збільшення кількості встановлених інтервалів між літерами, кількості пробілів із нульовою довжиною, або прихованих символів (використання невидимих знаків між словами);
- «Парафрази (SmartMarks)» – вказують на наявність схожих фрагментів, які не є ідентичними, але найімовірніше, були навмисно змінені автором. Мета цієї функції – виявити випадки, коли текст було змінено, наприклад, зміна порядку слів, додавання або видалення слів, заміна слів, зміна змісту слів. Такі дії свідчать про спробу фальсифікувати результат перевірки з метою збільшення показників оригінальності роботи;
- пошук контенту, згенерованого штучним інтелектом – модуль дає змогу перевірити будь-який тип роботи на ймовірність наявності контенту, згенерованого ШІ.

У разі наявності сигналу «Тривога» робота потребує додаткової перевірки наукового керівника (консультанта) на предмет виявлення маніпуляцій з текстом.

2.12. За результатами перевірки на наявність текстових запозичень / схожості / подібності необхідно враховувати, що допустимий відсоток академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти має дорівнювати нулю; для визначення допустимого відсотка текстових запозичень / схожості / подібності в роботах рекомендовано встановлювати показник відповідності роботи кваліфікаційним вимогам, що має бути затверджений рішенням кафедри та науково-методичною радою факультету / інституту з урахуванням специфіки роботи (галузь знань, спеціальність) та виду роботи.

2.13. Рекомендований допустимий відсоток текстових запозичень / схожості / подібності в дисертаційних роботах, за умови належного їх цитування, встановлюється рішенням спеціалізованої вченої ради з урахуванням специфіки роботи (галузь знань, спеціальність) та виду роботи.

2.14. Допустимий відсоток текстових запозичень / схожості / подібності в наукових статтях, виданнях або інших наукових текстів за умови належного їх цитування, встановлюється рішенням редакційної колегії наукових видань Університету Ушинського.

2.15. Допустимий відсоток текстових запозичень / схожості / подібності в монографіях, навчальних посібниках та підручниках за умови належного їх цитування, встановлюється рішенням науково-методичної комісії Університету Ушинського.

2.16. При значенні коефіцієнта подібності № 1 вище 30% та/або коефіцієнта подібності № 2 вище 5% науковий керівник (консультант) роботи визначає доцільність її детальнішого аналізу, зокрема із залученням експертів. У разі потреби, для усунення недоліків у перевірених текстах надається до 10 робочих днів для доопрацювання роботи. Після чого така робота перевіряється повторно згідно із зазначеною вище процедурою. Якщо за результатами повторної перевірки коефіцієнт текстових запозичень / схожості / подібності залишається з попередніми показниками, то робота вважається такою, що не пройшла перевірку на плагіат. Здобувач вищої освіти має право на доопрацювання роботи і подання її до захисту на наступний навчальний рік.

2.17. Щоб оцінити роботу на наявність текстових запозичень / схожості / подібності, викладач (експерт) в інтерактивному звіті подібності повинен скористатися кнопкою системи :

- зберегти зміни (редагувати далі);
- дискваліфікувати;
- повернути на виправлення;
- прийняти (додати до бази даних).

2.18. Якщо робота і звіт подібності допущені (прийняті) науковим керівником (консультантом) / науково-методичною комісією, робота допускається до попереднього захисту і процедура наявності текстових запозичень / схожості / подібності завершується. Звіт подібності долучається до матеріалів текстових робіт.

2.19. Успішно захищені роботи впродовж наступного місяця розміщуються в базі даних Системи.

3. Оскарження результатів перевірки на наявність текстових запозичень / схожості / подібності

3.1. У разі незгоди з результатами експертного висновку щодо наявності текстових запозичень / схожості / подібності, учасник освітнього процесу має право подати письмову апеляцію до Комісії з питань доброчесності на наступний робочий день після оголошення результатів перевірки. Розгляд апеляції здійснюється Комісією відповідно до Положення і Порядку Університету Ушинського.

4. Відповідальність авторів та посадових осіб за академічний плагіат

4.1. Встановлення фактів наявності плагіату або низької унікальності тексту є підставою відмови в наданні рекомендації до захисту роботи або відправлення матеріалів на доопрацювання.

4.2. Плагіат або високий відсоток текстових запозичень / схожості / подібності у змісті роботи є підставою для прийняття Комісією із захисту рішення про недопущення до захисту та повернення роботи на доопрацювання.

Погоджено :

В о. першого проректора з Н та НІР

Тетяна КОЙЧЕВА

Проректор з наукової роботи

Ганна МУЗИЧЕНКО

Голова Групи сприяння академічній доброчесності,
директор бібліотеки

Оксана МАКСИМ

Юрисконсульт

Наталія ЗАКОРДОНСЬКА

Директору бібліотеки _____

(прізвище та ініціали)

(назва структурного підрозділу)¹**ПОДАННЯ****щодо створення облікового запису та розподілу документів у системі
перевірки на наявність текстових запозичень / схожості / подібності**

Прошу зареєструвати обліковий запис Системного Оператора у системі StrikePlagiarism та виділити документи / символи для перевірки на наявність текстових запозичень / схожості / подібності на _____ семестр 20__ – 20__ н. р. :

П.І.Б.	E-mail ²	Підрозділ	Посада	Кількість документів / символів ³	Вид текстів ⁴

Контактна особа : П.І.Б. та тел. _____.

(посада ініціатора
службової записки)_____
(підпис)_____
(прізвище та ініціали)

Примітки:

- 1) вказати повністю;
- 2) вказати корпоративну E-mail адресу (@pdrp.edu.ua), на яку будуть надіслані інструкція та пароль доступу до облікового запису;
- 3) вказати кількість документів / символів, що підлягають перевірці;
- 4) вказати вид тексту : курсова, кваліфікаційна робота, дисертація тощо.

Керівнику структурного підрозділу
(кафедри / факультету / інституту
/ спеціалізованої ради)

назва структурного підрозділу, ПІБ керівника

ЗАЯВА щодо самостійності виконання текстової роботи

Я, _____,
(П.І.Б.)

здобувач вищої освіти _____ року навчання _____ групи _____
_____ факультету / інституту заявляю, що моя письмова
робота на тему :

« _____ »
(назва роботи)

виконана самостійно та в ній не міститься елементів плагіату.

З нормами «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Положення про порядок виявлення та встановлення фактів недоброчесності у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Інструкції про процедуру технічної перевірки на наявність текстових запозичень / схожості / подібності в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» та методичними рекомендаціями щодо написання робіт здобувачів вищої освіти кафедри згідно з якими виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а).

Про використання Системи виявлення текстових запозичень / схожості / подібності в роботах здобувачів вищої освіти оповіщений (а) та надаю свою згоду на обробку та збереження моєї роботи в базі даних Системи. Робота для перевірки Університетом Ушинського надається в друкованому та електронному варіантах. Електронні версії моєї роботи збігаються (ідентичні) з друкованою.

Дата

Підпис